

Я ШТАБУ
ОМАНДУВАННЯ
НИХ СІЛ
ИКІВ

типні. (ТАРС) сьогодні враг та верховно-експедиційних збріться: веженням в 10 д. Ля-Е-дю-Пю просунулися, дорогу в двох. На правому а просунулися ярдів, поблизу фланзі в зайнято село

штана труває х Тот. Наші околію села ся на дві міл іхід—схід від дороги Лер

ції союзників наслідок не-

В ІТАЛІЇ

ти. (ТАРС) ників в Італії складні атаки з вника з позицій височин-

реццо, Под. На ділянці 8-ої армії Монте-Замету височину Французьку 5-ої армії і просунала 3 кілометри загро- на захід і просуву- ронту і зай- нивши висо- ту оточення

ників про- по обе- гі.

дактор БАЛІН.

АНКА ЧОРСА

РИЦЮ, НІЦЬ, дій. ечора.

ДЕННО МУЗИЧНА ІСТЮЦІЯ ПРЕМІЇ ІНОЇ та

ІІН". а колек- отеатру. ціденно

ЧЕРВОНЕ Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 143 (6425)

Вівторок, 18 липня 1944 року

Ціна 20 коп.

НАКАЗ

Верховного Головнокомандуючого

Генералові армії ЧЕРНЯХОВСЬКОМУ

Генерал-полковникові ЗАХАРОВУ

Війська 3-го та 2-го Білоруських фронтів, при вмілій взаємодії своїх з'єднань, сьогодні, 16 липня, штурмом оволоділи містом і кріпостю Гродно—великим залишальним вузлом і важливим укріпленим районом оборони німців, який прикривав підступи до кордонів Східної Пруссії.

В боях за оволодіння Гродно відзначилися кавалеристи генерал-лейтенанта Оліковського, генерал-майора Чепуркіна, генерал-майора Брікель, генерал-майора Калюжного; війська генерал-полковника Глаголева, генерал-полковника Болдіна, генерал-майора Провалова, генерал-майора Захарова, генерал-майора Мультан, генерал-майора Полевика, генерал-майора Стриженка, генерал-майора Сліц, полковника Дьоміна, полковника Щенікова; артилеристи генерал-майора і артилерії Семіна, генерал-майора артилерії Васильєва, генерал-майора артилерії Нефедова, полковника Музиченка, полковника Федотова, полковника Уварова, полковника Черкасова, підполковника Виборова, підполковника Козіна, підполковника Майорова; танкісти генерал-майора танкових військ Нечастійла, полковника Шмирова, підполковника Карпова, підполковника Хухріна, полковника Легеза, майора Гайдасіка; льотчики генерал-лейтенанта авіації Белецького, полковника Вусса, полковника Чучева, полковника Пруткова, полковника Зиміна, підполковника Пильщикову, підполковника Горшуниова; сапери генерал-майора інженерних військ Мар'яна, полковника Мельнікова, полковника Проневича, майора Солянкіна і в'язківці полковника Белишева, підполковника Федорова, підполковника Маркова.

На означення здобутої перемоги з'єднання і частини, які найбільш відзначилися в боях за оволодіння Гродно, представити до присвоєння найменування «Гродненських» і до нагородження орденами.

Сьогодні, 16 липня, о 23 годині столиця нашої Батьківщини Москва від імені Батьківщини салютує доблесним військам 3-го і 2-го Білоруських фронтів, які оволоділи Гродно,—двадцятьма артилерійськими залпами з двохсот двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні боїві дії оголошую подяку керованим Вами військам, які брали участь в боях за визволення Гродно.

Вічна слава героям, які позягли в боях за свободу і незалежність нашої Батьківщини!

Смерть німецьким загарбникам!

Верховний Головнокомандуючий

Маршал Радянського Союзу

Й. СТАЛІН.

16 липня 1944 року.

СВЯТО ВИКОНУВАТИ ПЕРШУ ЗАПОВІДЬ

17 липня По області скошено біла 55 процентів колоскових культур. На збиранні працює 7.380 коларок, 271 комбайн, тисячі косарів.

Як і раніше, досі ще спостерігається розрив між косарів і скіртуванням хліба. Дуже відстас обмолот. Поки що обмолочено хліб лише з 10 тисяч гектарів.

Всі керівники колгоспів повинні зрозуміти, що відставання на збиранні хліба веде безпосередньо до затягування виконання плану хлібопоставок державі. В кожному колгоспі необхідно так організувати

жнива, щоб, якнайшвидше закінчути косовилю, одночасно широко розгорнути обмолот і здачу хліба державі.

Особливу увагу треба приділити роботі возів хліба і використанню транспорту. Від цього залежить успішне виконання першої заповіді колгоспів. Поки що ми маємо таке становище, що в багатьох колгоспах уже лежить намолочений хліб, але він не ввозиться на державні приймальні пункти (колгоспи ім. Деніна і «Х років КІМу», Якимівського району).

Треба негайно по-воєнному організувати обмолот і здачу хліба державі.

До фонду Червоної Армії

Колгосп «Більшовик України» одним з перших у Василівському районі закінчив косовицю хліба. Велика заслуга в цьому комсомольської організації артілі (секретарів. Цвірко).

Комсомольці колгоспу брали на з'ясованішу участь в косовні хліба, без втрат вібрали урожай пшениці з комсомольської дільниці в 4 гектари і першими в області розпо-

зали здачу зерна до комсомольського фонду Червоної Армії. Дніами нові організували червону валку і привезли до приймального пункту зерно та сіно нового врожаю.

Цей приклад молодих патріотів наслідують комсомольці артілі імені Кірова, що вже теж здали хліб до фонду Червоної Армії.

Б. Дьомін.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 15 липня

Протягом 15 липня на північний захід і південний захід від міста Ідріца наші війська вели наступальний бої, в ході яких оволоділи містом Опочка, а також зайняли понад 40 інших населених пунктів і серед них Ісакі, Жевлоки, Зуево, Томсіно, Дубровка, Мальково, Белогурова, Черново.

На північний захід і на захід від міста Свенцяні наші війська в боями просувалися вперед і зайняли понад 80 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Ізабелін, Лопеніца Мала, Порозово, Новий Двір, Лежайка, Велике Село, Колядичі, Сошица.

На захід і на південний захід від міста Вільнюс наші війська, розвиваючи наступ, оволоділи районним центром Литовської РСР містом і залишничною станцією Алітус, а також з боями зайняли понад 70 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Кошедари, Бутріманци, Пун, Неманайце, Друскенікі, Шандубра, Привалка, Гожа і вузлову залишничну станцію Кошедари. Наші війська вийшли до ріки Неман на північ і на південнь від Алітус на фронти 120 кілометрів і, форсувавши на ріді діланок ріку, захопили плацдарми на II західному березі.

* * *

Масовані нальоти нашої авіації на залишничий вузол Двінськ, залізничні станції Кобрін і Янув

В ніч на 15 липня наша авіація зробила масовані нальоти на залишничий вузол Двінськ, залізничні станції Кобрін і Янув (на захід від міста Пінськ). Бомбардуванню були піддані скupчання військових ешелонів і воєнні склади німців.

На залишничому вузлі Двінськ, в результаті бомбардування, виникло до 20 пожеж. Горіли вагони і платформи з воєнною технікою та боєприпасами противника. Серед

Оперативне зведення за 16 липня

Протягом 16 липня на захід і на південний захід від міста Опочка наші війська з боями просувалися вперед і зайняли понад 80 населених пунктів, в тому числі населені пункти Поташово, Барсаново, Тоболіно, Макушкіно, Березавець, Мозулі, Міровиди, Каменка, Жарково, Кузнецівка, Кострово, Красово і залишнична станція Кузнецівка.

На захід від міста Вільнюс наші війська, продовжуючи наступ, з боями зайняли понад 60 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Пошулє, Борткуні, Кроні, Новалі, Ужугость, Стоклішки, Дорсунішки, Єзно, Бірштани і залишничну станцію Пагъєріс.

На захід і на південнь від міста Алітус наші війська продовжували вести успішні бої по розширеню плацдармів на західному березі ріки Неман, зайнявши при цьому понад 40 населених пунктів.

Війська 3-го і 2-го Білоруських фронтів 16 липня, після трохи дій боїв, штурмом оволоділи великим залишничим вузлом і важливим укріпленим районом оборони німців — містом і кріпостю Гродно.

На північний захід і на захід від міста Вільнюс наші війська вели наступальний бої, в ході яких зайняли понад 30 населених пунктів і серед них Комотово, Дуб

ровляни, Жиличі, Струча, Новосади, Дуловци, Шевки, Шандри, Гнезні, Мотібово.

На захід і на південний захід від міста Слонім наші війська, продовжуючи наступ, оволоділи районним центром Брестської області Береза-Картузька, а також з боями зайняли понад 80 інших населених пунктів і серед них великі населені пункти Голобуди, Юшкевичі, Борки, Гелени, Ровбіцьк, Мурава, Купічі, Староволя, Бортніовичі, Селаць, Кабаки, Сагневичі, Мошковичі і залишнична станція Береза-Картузька.

На північний захід і на захід від міста Пінськ наші війська, розвиваючи наступ, оволоділи районними центрами Пінської області містами Янов, Телехани, а також з боями зайняли понад 50 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Тишковичі, Мотоль, Ополь, Калити, Триліски, Лесковичі, Рудськ, Франополь і залишничні станції Юхновичі, Янов.

На інших ділянках фронту—без істотних змін.

За 14 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 101 німецький танк. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 46 літаків противника.

На інших ділянках фронту—без істотних змін.

За 15 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 144 німецьких танки. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 66 літаків противника.

Бомбардування нашою авіацією залізничних вузлів Брест і Крустпілс, залізничних станцій Владава і Дрогичін

Ввечері на 16 липня наша авіація зробила масові нальоти на залізничні вузли Брест і Крустпілс. Бомбардуванню були піддані склади військових ешелонів і військові склади противника.

На залізничному вузлі Брест в результаті бомбардування виникли десатки пожеж. Вся північна частина вузла була охоплена вогнем. Горіли ешелони з боєприпасами і воєнною технікою. Пожежі супроводжувалися вибухами, що слідували один за одним. Спостереженням відзначено п'ять вибухів великої сили.

В південно-західній частині вузла висад-

жені в повітря великі склади з пальниками.

На залізничному вузлі Крустпілс прямим влучанням бомб розбито кілька ешелонів. Виникли пожежі, особливо великі в північно-східній і північно-західній частині залізничного вузла. Велика пожежа, яка супроводжувалася сильними вибухами, виникла також в районі військових складів противника.

Тієї ж ночі наша авіація піддала бомбардуванню військові ешелони північні залізничні станції Владава (за південь від міста Брест) і Дрогичін (за захід від міста Пінськ).

МІЖНАРОДНИЙ ОГЛЯД

Важливішою воєнною і політичною подією минулого тижня стало звільнення Вільнюса. Над столицею Радянської Литви знову майорити радянського прапору.

Німці уперто чіплялися за Вільнюс. Вони підкідали підкріплення оточенному гарнізонові, але ці не допомогли. Червона Армія вибила німецько-фашистських загарників з древньої столиці Литви, повернула славне і многострадальне місто литовському народу, всій радянській землі. Звістка про визволення Вільнюса з радістю і ентузіазмом зустрінута всім радянським народом.

Народи Литовської, як і Латвійської та Естонської Радянських Соціалістичних Республік, випили повну чащу страждань. На них впали перші удари гітлерівських орд. Іх землі, міста і села були піддані пограбуванню, а населення або знищено, або вигнане у неволю. Нині настав час визволення Радянської Прибалтики від фашистського ярма. Не загорами визволення Риги і Талліна.

Німці включили Радянську Прибалтику до свого "остранду", вони хотіли знищити Радянську Прибалтійську Республіку. Не вийшло! Підлій посілака Гітлера Альфред Розенберг, той самий, що керував "острандом" і порядкував "душогубками", зараз під ударами Червоної Армії змушений був ліквідувати своє "управління". Немає більше "остранду". Є радянська земля, яка звільнюється та відроджується.

Німці називали Вільнюс "вортими до Прибалтики", але його сміливі можна назвати вортими до Німеччини. Вся справа в тому, звідки і куди йти. Пройшли ті часи, коли німці йшли на схід. Тепер іде на захід Червона Армія. Вона йде і своїм непереможним наступом все більш наближує війну до кордонів гітлерівської Німеччини.

Гітлерівці б'ють тривогу. "Фюгер" вже переніс свою ставку вглиб Німеччини. Східна Пруссія оголошує воєнною зону. Червона Армія розбиває всі перепони, споруджені німцями. Вона перемагає упередний опір ворога, промітить його війська і незабаром підіде до рубежів радянської землі на всьому величезному радянсько-німецькому фронту.

Перед цілим світом радянські воїни демонструють свою могутність, свою випробувану в боях майстерність. Ворог опирається і буде відчайдушно опиратися. Він хоче будь-що продовжити своє підле існування. Червона Армія не дає йому ані відпочинку, ані строку, з боями вона йде вперед, на захід. Разом з нашими союзниками вона добре фашистського звіра в його власному барзі.

БУТИ МАТІРЮ — ПОЧЕСНО

З непослабною увагою от уже кілька днів проходять обговорення Указу Президії Верховної Ради в цехах заводу "Комунар".

Інженер-технолог т. Младова — мати двох дітей, заявила:

— Бути матір'ю царської Росії означало — бути рабиною своєї сім'ї. В нашій же Радянській країні багатодітна мати може бути і політичним діячем і командиром виробництва. Я от, наприклад, перебуваю на керівні

роботі і, не зважаючи на те, що дітей виховую сама — батько на фронті — вони мене зовсім не обтяжують. Новий декрет, виданий

на четвертому році кривавої, тяжкої війни відображає і силу, і міць, і моральні устої радянського суспільства. Незабаром груди деяких матерів прикрасить орден "Материнська слава", багатьом буде надане почесне звання "Мати-героїня".

Стахановка цього ж заводу тов. Кравець сказала:

— Не тільки нам, але й нашим чоловікам, які перебувають на фронті, радісно дізнатися про новий Указ уряду — історичний документ, який вносить багато нового в питання сім'ї і шлюбу. Нехай спокійно воюють на фронті наші чоловіки і батьки — про їхніх дітей піклується сам Сталін.

А. Дехтарська.

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СІЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 15 липня. (ТАРС). В опублікованому сьогодні ранком повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Біля основи півострова Котантен союзники зайняли нову територію. На захід від Лессе наші патрулі просуналися через Сен-Жермен-сюр-Е до Мезьеру, не зважаючи на значний опір противника. Ми просуналися до Лессе, зайнявши Бобе і Ла-Журденр. В кількох милях на схід наші війська зайняли Ла-Лонд і досягли району затоплення на річці Е. Наступаючи через Горж і Сен-Жермен, наші частини досягли

нулися на півден від шляху Сентен-Пер'є і на північніх і східних підступах до Сен-Ло. В результаті розпочатої увечері атаки в районі Еске. Опівночі наші війська просунулися на невелику відстань за це село. Союзні винищувачі бомбардували село Еске. Опівночі 15 липня наблизилися до Паріжа на відстань 150 миль і атакували транспортні об'єкти в районі Невер-Бурж-Орлеан-Тур. В ніч на 16 липня з'єднання важких бомбардувальників зробили наліт на залізничні вузли в Невер і Шалон-Сюр-Марн.

ЛОНДОН, 16 липня. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників з 16 липня говориться:

В західному секторі фронту продовжувалось просування військ союзників. Війська, які наступають на півден від дороги Каантан-Маріні, зайняли село Ла-Тіботр. Одержані відомості про просування на півден від Омме з військами, які просуваються на схід від болота Горж.

ЛОНДОН, 15 липня. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників з 15 липня говориться:

Війська союзників, продовжуючи просування на правому фланзі фронту, вступили до передмістя Лессе і досягли затоплених місцевостей в районі річки Е на півден від села Енер. На решті ділянок фронту нічого істотного не сталося.

Аероавіація продовжувала свої нальоти на війська противника і його воєнні об'єкти.

ЛОНДОН, 16 липня. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників з 16 липня говориться:

Війська союзників, продовжуючи просування на правому фланзі фронту, вступили до передмістя Лессе і досягли затоплених місцевостей в районі річки Е на півден від села Енер. На решті ділянок фронту нічого істотного не сталося.

Далі на схід в районі Сен-Еверсі наші війська взяли Брегвілл. Частини, які атакували Сен-Патріс-де-Клед очищені від противника. Далі на схід ми прошли через Гонфрівель і Ней до берегів річки Сев. Протягом 14 липня артилерія противника вела залповий вогонь.

Аероавіація чинила нальоти на війська, воєнні об'єкти і морські судна противника.

ЛОНДОН, 16 липня. (ТАРС). В опублікованому сьогодні ранком повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

15 липня тривали запеклі бої піхоти на пересіченій місцевості на всьому західному секторі фронту союзників. В ряді пунктів війська союзників дещо просуваються на фронті.

ВОСНИІ ДІ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 16. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомив, що частини 8-ої армії, змінивши впертий опір противника, відібрали місто Кастеліна, на схід від Поджіонсі. Американські частини зайняли два села на ріді ділянок просування, приміром, на 1,5 кілометра вперед.

Вчора великий з'єднання важких бомбардувальників зробили наліт на нафтопромисли і нафтогасові заводи в районі Плоешті (Румунія). Літаки, що входять до складу тактичної авіації союзників, бомбардували комунікації й інші об'єкти противника в Північній Італії та в районі бой, а також в Югославії і Албанії.

Відповідальний редактор О. ШАБАЛІН.

МІСЬКСАД — ТЕАТР ім. ЩОРСА

18, 19 і 20 липня

Спектакль пам'яті А. П. Чехова

Ю ВІЛЕЙ

Жарт на 1 дію.

ВЕСІЛЛЯ

Жарт на 1 дію.

СВАТАННЯ

Жарт на 1 дію.

Початок о 8 г. вечора.